

03.09.2026

Kirkkohallitus - Virastokollegio

Kirkkohallituksen virastokollegio / Kyrkostyrelsens ämbetskollegium

Kokousaika/Tid	03.09.2026 09:00 -		
Kokouspaikka/Plats	Kirkon talo, neuvotteluhuone Jerusalem		
Jäsenet/Medlemmar	Niilo Pesonen (puh.joht./ordf.) Kimmo Kääriäinen Anna Kaarina Piepponen Petri Määttä Juha Tuohimäki Noora Allenius		
		poissa/frånvarande	
Läsnä/Närvarande	Eeva-Kaisa Heikura Asta Virtaniemi (siht./sekr.) Anni Rinne Mikko Tähkänen Edla Mäkelä Sari Kiili		
		460–462 §	
		462 §	
		463–466 §	
		467 §	
Pöytäkirjan vakuudeksi/In fidem	Tarkastanut/Justerat		
Asta Virtaniemi	Niilo Pesonen		

03.09.2026

Kirkkohallitus - Virastokollegio

§ 463 Lupahakemus; Oulunkylän puukirkon korjaussuunnitelmat

Diaarinumero DKIR/378/03.03.00/2026

Esittelijä yliarkkitehti Edla Mäkelä

Perustelut **Kirkollisen rakennuksen lupa**

Helsingin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto on 23.04.2026 § 39 päättänyt hyväksyä Oulunkylän puukirkon muutossuunnitelmat.

Kirkkohallitukselta on haettu kirkkolain mukaista lupaa suojellun kirkollisen rakennuksen olennaiseen muuttamiseen. (Liitteet 1-2/463 §)

Muutoksen kohteena oleva kirkollinen rakennus

Oulunkylän puukirkko on valmistunut vuonna 1905 ruotsinkielisen evankeliumi-yhdistyksen rukoushuoneeksi. Rakennuksen suunnitteli ja talkoovoimin toteutunutta rakentamista johti rakennusmestari K. F. Bergman. Oulunkylän seurakunta perustettiin 1919, ja tämä rukoushuone vuokrattiin seurakunnan kirkoksi. Vuonna 1950 seurakunta osti kirkon ja siitä tehtiin Oulunkylän seurakunnan pääkirkko. Kirkkoon on tehty korjauksia ja muutoksia 1950- ja 1980-luvuilla. Viimeksi kirkko on kunnostettu 2012-2013 arkkitehti Vilhelm Helanderin johdolla. Kirkko on suojeltu kirkkolailla. Kirkolla ei ole suojelumerkintää nykyisessä asemakaavassa, joka on vuodelta 1954.

Suunnitelmien mukaan Oulunkylän puukirkkoa laajennetaan uudisosalla ja kirkkosalin penkit korvataan irtotuoleilla, urkulehterin kaiteet ja lehterille johtavat porraskaiteet muutetaan vastaamaan nykylainsäädännön mukaisia turvallisuusvaatimuksia, sivusisäänkäynnin ulkoporras uusitaan ja ullakolle rakennetaan uusi iv-konehuone sekä sinne johtavat portaat.

Seurakuntaneuvoston lausunto

Oulunkylän seurakunnan seurakuntaneuvosto on 5.5.2025 § 64 päättänyt Oulunkylän puukirkon peruskorjauksen ja lisärakentamisen suunnittelun käynnistämisestä ja tilatarveselvityksestä.

03.09.2026

Kirkkohallitus - Virastokollegio

Museoviraston lausunnot

Museovirasto on antanut 01.04.2026 kirkon sisätilojen muutoksista lausunnon, joka perustuu Arkkitehtitoimisto A-konsultit Oy:n ja Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n laatimiin 18.3.2026 päivättyyn työselostukseen, työpiirustukseen ja kirkkosalin istuinten järjestelypiirustukseen, Rotundan laatimaan väritutkimusraporttiin, seurakuntaneuvoston päätökseen 5.5.2025 sekä kohteen historiasta kertoviin selvityksiin ja HMT Arkkitehdit Oy:n laatimaan rakennushistoriaselvitykseen. Lausunnossa pyydetään kiinnittämään huomiota kirkkosaliin hankittavien tuolien materiaalien ja toteutuksen korkeaan laatuun, rakenteelliseen kestävyyteen, toimivaan rivikytkentään, pinottavuuteen ja liikuteltavuuteen. Poistettavien penkkien jatkokäyttömahdollisuuksia muualla tulee selvittää.

Museovirasto on antanut 14.04.2026 lausunnon Oulunkylän puukirkon lisärakentamisesta. Lausunto perustuu Arkkitehtitoimisto A-konsultit Oy ja Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n 08.04.2026 päivättyihin suunnitelmiin sekä Lass Landscape Architecture Oy:n 07.04.2026 päivättyyn alustavaan pihasuunnitelmaan.

Lausunnossaan Museovirasto puoltaa suunnitelmaa. Lisärakentaminen on sovitettu kirkon ja kellotapulin kulttuurihistoriallisia arvoja vaarantamatta. Ennen toteutukseen ryhtymistä on tehtävä riittävät vanhojen rakenteiden sekä säilytettävän puuston suojaustoimenpiteet. Museovirasto tulee pitää ajan tasalla suunnitelmiin mahdollisesti tehtävien muutosten osalta. Museovirasto tulee kutsua puukirkkoa sekä lisärakennuksen julkisivuja koskeviin mallikatselmuksiin ja tarvittaessa myös muihin katselmuksiin.

Tuomiokapitulin lausunto

Helsingin tuomiokapituli on antanut 19.08.2026 asiasta lausunnon, jonka kannanotossa on todettu seuraavasti:

Kirkkolain 3 luvun 23 §:n mukaan kirkkohallituksen on ennen 21 §:n 3 momentissa tarkoitetun luvan myöntämistä varattava tuomiokapitulille tilaisuus antaa asiasta lausunto.

03.09.2026

Kirkkohallitus - Virastokollegio

Tuomiokapituli pitää esitettyjä muutoksia tarpeellisina ja kannatettavina. Kirkkosalin muutokset ja suunniteltu lisärakennus mahdollistavat nykyistä paremmin kirkon käyttämisen Oulunkylän seurakunnan pääkirkkona. Tuomiokapituli katsoo, että seurakunnan toiminnan kannalta tarve esitetyille muutoksille ja lisärakentamiselle on ilmeinen.

Tuomiokapituli toteaa, että yhteisen kirkkovaltuuston päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös muutoinkaan ole lainvastainen.

Tuomiokapituli puoltaa luvan myöntämistä.

Kirkkohallitus on toimittanut Helsingin seurakuntayhtymälle selvityspyynnön, jossa on pyydetty korjaamaan virheellisesti annettu valitusosoitus ja selvittämään yhteisen kirkkovaltuuston päätöksen sanamuotoa.

Tuomiokapituli toteaa, että kirkkolain 3 luvun 21 §:n mukaan kirkkovaltuuston on haettava kirkkohallituksen lupa ennen toimenpiteisiin ryhtymistä, jos asia koskee: 1) uuden kirkon tai siunauskappelin rakentamista tai hankkimista; 2) muun kuin kirkollisen rakennuksen muuttamista kirkoksi tai siunauskappeliksi; 3) suojellun kirkollisen rakennuksen olennaista muuttamista tai purkamista taikka sen käyttötarkoituksen muuttamista; 4) luopumista kirkon käytöstä.

Lupamenettelyä koskevasta valitusoikeudesta säädetään kirkkolain 12 luvun 5 §:ssä, jonka mukaan kirkkohallituksen 3 luvun 21 §:n 4 momentissa tarkoitettua päätöksestä oikaisuvaatimuksen ja kirkollisvalituksen saa tehdä lupaa hakeneen seurakunnan tai seurakuntayhtymän taikka sen jäsen seurakunnan viranomainen. Asianosaisen tai seurakunnan jäsenen valitusoikeuteen sovelletaan, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään. Pykälän 1 momentin mukaan muutoksenhakuoikeus on seurakunnan jäsenellä ja 2 momentin mukaan seurakuntayhtymän jäsen seurakunnan jäsen.

Hallituksen esityksen (HE 108/2022) mukaan alistusmenettelyn vaihtuminen lupamenettelyyn muuttaisi myös muutoksenhakumenettelyä.

Alistusmenettelyssä seurakunnan alistettavasta päätöksestä on voitu tehdä alistusvalitus kirkkohallitukselle. Lupamenettelyssä taas muutosta ei voitaisi hakea vielä siihen seurakunnan päätökseen, jolla päätetään pyytää lupaa kirkkohallitukselta, koska se katsotaan asian valmisteluksi. Kirkollisvalitus

03.09.2026

Kirkkohallitus - Virastokollegio

voitaisiin tehdä vasta kirkkohallituksen päätöksestä, jolla lupa evätään tai myönnetään.

Hallituksen esityksessä on valitusoikeutta koskevan säännöksen kohdalla niin ikään todettu, että seurakunnan päätös hakea suunnitelmien mukaista lupaa on katsottava valmisteluksi. Asian ratkaisevan päätöksen tekisi kirkkohallitus, kun se joko myöntäisi tai olisi myöntämättä lupaa suunnitelluille toimenpiteille. Alistusmenettelystä luopumisen johdosta muutoksenhakuvaihe siirtyisi ja muutosta haettaisiin vasta kirkkohallituksen tekemästä päätöksestä. Ehdotetun 3 momentin mukaan oikeus hakea muutosta kirkkohallituksen lupaa koskevaan päätökseen olisi luonnollisesti lupaa hakeneella seurakunnalla tai seurakuntayhtymällä tai sen jäsenseurakunnalla. Muutoksenhakuoikeus olisi myös seurakunnan jäsenellä tai, jos päätöksen on tehnyt seurakuntayhtymän toimielin, seurakuntayhtymään kuuluvalla seurakunnan jäsenellä. Nykyisessä alistusmenettelyssä seurakunnan jäsenellä on oikeus hakea alistusvalituksella muutosta seurakunnan kirkollisia rakennuksia koskeviin päätöksiin. Ehdotetulla muutoksella ei ole tarkoitus muuttaa seurakuntalaisille kuuluvaa mahdollisuutta muutoksenhaun kautta valvoa seurakunnan päätöksentekoa. Muutoksenhakuperusteena voisi kuitenkin olla jatkossa vain laillisuusperuste. Hallinnossa yhä enenevässä määrin katsotaan, että päätösten tarkoituksenmukaisuusharkinta kuuluu paikallistasolle.

Kirkkolain lupamenettelyä ja valitusoikeutta koskevat säännökset on hallituksen esityksen perusteella tulkittava niin, ettei muutoksenhakumahdollisuutta ole vielä seurakunnan tai seurakuntayhtymän tekemästä luvan hakemista koskevasta päätöksestä vaan kirkollisvalitus voitaisiin tehdä vasta kirkkohallituksen päätöksestä, jolla lupa evätään tai myönnetään. Näin ollen yhteisen kirkkovaltuuston päätökseen olisi valitusosoituksen sijasta tullut liittää kirkkolain 12 luvun 4 §:ään perustuva valituskielto.

Tuomiokapituli pitää kuitenkin tässä tapauksessa mahdollisena asian käsittelyä virheellisestä valitusosoituksesta huolimatta. Valitusosoitus ei perusta muutoksenhakuoikeutta, vaan sen ratkaisee valitusviranomainen. Seurakuntayhtymän mukaan valitusosoitukseen kirjatun valitusajan puitteissa ei hallinto-oikeuteen ole tehty päätöstä koskevia valituksia. Tuomiokapituli

03.09.2026

Kirkkohallitus - Virastokollegio

toteaa, että kirkkohallituksen lupapäätökseen tulee kuitenkin tässäkin tapauksessa liittää asianmukainen valitusosoitus.

Tuomiokapituli toteaa, että yhteisen kirkkovaltuuston päätöksestä tulee käydä ilmi seurakuntayhtymän intentio hyväksyä esitetyt korjaussuunnitelmat sekä intentio pyytää niille kirkkohallituksen lupa. Erityisiä vaatimuksia päätöksen sanamuodolle ei laissa ole asetettu. Tuomiokapituli katsoo, ettei yhteisen kirkkovaltuuston päätöksessä ole tältä osin epäselvyyttä. Maininnan siitä, että suunnitelmat hyväksytään sillä edellytyksellä, että kirkkohallitus myöntää luvan muutostöille, voidaan katsoa kuvaavan alustusmenettelyn korvaavaa lupamenettelyprosessia. Tosiasiallisesti seurakuntayhtymän päätöksen mukaisiin toimiin on mahdollista ryhtyä, vasta kun kirkkohallitus on myöntänyt siihen luvan. Lupa on siten edellytyksenä päätöksen täytäntöönpanolle. Tuomiokapituli katsoo, että yhteisen kirkkovaltuuston päätöksestä käy riittävän selkeästi ilmi sekä tahtotila hyväksyä korjaussuunnitelmat että tahtotila pyytää niihin kirkkohallituksen lupa, eikä tuomiokapituli sen vuoksi näe tarvetta päätöksen sanamuodon muuttamiselle.

Lupaviranomaisen harkinta asiassa

Taustalla Oulunkylän puukirkon kirkkosalin monikäyttöisyyden ja turvallisuuden lisäämisessä on se, että seurakunta on päättänyt luopua Teinintie 10

-osoitteessa sijaitsevasta vuonna 1972 valmistuneesta Oulunkylän kirkosta, jonka käytöstä luopumiselle Kirkkohallituksen täysistunto on myöntänyt luvan 05.06.2025 § 65. Oulunkylän nuoremman kirkon käytöstä luopumisen yhteydessä Oulunkylän puukirkosta on tullut seurakunnan pääkirkko.

Päätöksestä on tehty kirkkojärjestyksen mukainen lapsivaikutusten arviointi, jonka mukaan päätöksellä on lapsivaikutuksia. Oulunkylän kirkossa on nykyisin ryhmätoimintaa, kokoavaa toimintaa ja tapahtumia erityisesti perheille, lapsille ja nuorille sekä myös eri ikäluokkia yhteen kokoavaa toimintaa. Puukirkon toiminnallisuutta kehitetään lapset huomioiden. Samalla vahvistetaan yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa, ja myös perinteistä yhteistyötä koulujen, oppilaitosten ja päiväkotien kanssa.

Helsingin seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston tätä asiaa koskevalle päätökselle on annettu virheellinen valitusosoitus, joka ei ole kuitenkaan

Kirkkohallitus - Virastokollegio

03.09.2026

vaarantanut kenenkään oikeusturvaa, joten asia voidaan käsitellä ja päättää siitä huolimatta.

Korjaus- ja muutostyöt voivat edellyttää myös rakentamislain mukaista lupaa, joka seurakunnan tulee hakea rakennuslupaviranomaiselta.

Lupaviranomaisen päätösvalta

Helsingin seurakuntayhtymän kirkkovaltuuston päätös on syntynyt lain mukaisessa järjestyksessä ja lain edellyttämällä määräenemmistöllä. Suunniteltu muutos edistää kirkollisen rakennuksen kulttuurisesti kestävää hoitoa ja käyttöä. Suunnitelmassa on huomioitu rakennuksen ominaisluonne ja erityispiirteet, joten lupa on myönnettävissä.

Sovelletut lainkohdat: Kirkkolaki luku 3 § 9, 21, 22 ja 23 sekä luku 10 § 15 ja 23. Kirkkojärjestys luku 3 § 29 ja 50 § luku 10 § 4.

Lisätiedot

yliarkkitehti Edla Mäkelä, edla.e.makela@evl.fi

Päätösehdotus

Kirkkohallitus myöntää Helsingin seurakuntayhtymälle kirkkolain mukaisen luvan Oulunkylän puukirkon sisätilojen muutoksille sekä laajennukselle A-konsultit Talli Tiina Päivilä-Karin laatimien 27.03.2026 päivättyjen pääpiirustusten asemapiirustus 1:500, pohjapiirustus 1:100, pohjapiirustus lehteri 1:100, leikkaus A-A 1:100, leikkaus B-B 1:100, leikkaus C-C 1:100, julkisivu itään 1:100, julkisivu itään sisäpihalle 1:100, julkisivu lähteen 1:100, julkisivu etelään sisäpihalle 1:100, julkisivu lähteen 1:100, julkisivu pohjoiseen 1:100 mukaisesti.

Museoviraston lausunnossa esitettyjä ohjeita tulee noudattaa. Tämä päätös on pidettävä seurakunnassa yleisesti nähtävänä kirkkolain 10 luvun 23 §:n mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet

Ote Helsingin seurakuntayhtymä ja Museovirasto, tiedoksi Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli.

03.09.2026

Kirkkohallitus - Virastokollegio

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä siitä kirjallisen oikaisuvaatimuksen kirkkohallituksen täysistunnolle.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja siitä on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- päätös, johon oikaisua vaaditaan
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa kirkkohallitukselle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: PL 210, 00131 Helsinki

Käyntiosoite: Eteläranta 8, Helsinki

Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi

03.09.2026

Kirkkohallitus - Virastokollegio

Kirkkohallituksen viraston aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.30–16.15.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä kirkkohallituksessa oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi tuoda virastoon, lähettää postitse tai sähköisesti.

Sähköisen viestin katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan omalla vastuulla.